

KÚRIA

Bfv.II.1513/2015/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. február 17. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A zsarolás büntette és más bűncselekmények miatt Sz. Sz. G. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben Sz. T. II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálva a Nyírbátori Járásbíróság B.168/2012/14. számú és a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.271/2014/3. számú ítéletét Sz. T. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nyírbátori Járásbíróság a 2014. január 20. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett B.168/2012/14. számú ítéletében négy terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálati indítvánnyal érintett Sz. T. II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettségében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 175. § (1) bekezdés], társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettségében [korábbi Btk. 176. § (2) bekezdés d) pont], közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettségében [korábbi Btk. 230. § (1) bekezdés, 229. § (1) bekezdés] és társtettesként elkövetett zsarolás büntettségének kísérletében [korábbi Btk. 323. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], amiért a terheltet halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Elrendelte a Nyírbátori Városi Bíróság B.563/2007/8. számú ítéletével kiszabott 10 hónapi börtönbüntetés végrehajtását.

A járásbíróság ítélete ellen Sz. T. II. rendű terhelt tekintetében

az ügyész által a büntetés súlyosításáért, míg a II. rendű terhelt és védője által enyhítésért bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2014. november 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 3.Bf.271/2014/3. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét Sz. T. tekintetében annyiban megváltoztatta, hogy börtönbüntetése és közügyektől eltiltása tartamát egyaránt 3 évre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet e terhelt tekintetében helybenhagyta.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen Sz. T. II. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban írtak megsértésére hivatkozva elsődlegesen kiszabott büntetése enyhítése, másodsorban a támadott határozatok hatályon kívül helyezése és új eljárás lefolytatásának elrendelése érdekében. Álláspontja indokolása körében a terhelt az alábbiakat sérelmezte:

1) Nem értett egyet valamennyi cselekménye vonatkozásában a cselekményei elkövetésekor hatályos Btk. rendelkezéseinek alkalmazásával. Álláspontja szerint ez csak a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak vonatkozásában lett volna lehetséges, további cselekményeinél a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezések miatt az elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezéseinek alkalmazása lett volna indokolt.

2) A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette vonatkozásában arra utalt, hogy a jogerős ítéletben foglaltak szerint a kiérkező polgárőrök nem intézkedtek (itt utalt az elsőfokú ítélet 6. oldal 2. bekezdésében írtakra), ebből következően e bűncselekmény szóba sem kerülhetett volna, mivel a bántalmazás intézkedésen kívül és nem amiatt történt. Ekként cselekménye legfeljebb garázdasággá lett volna értékelhető.

3) A zsarolás büntettének kísérlete vonatkozásában az ítéleti megállapításokat megalapozatlannak tartotta és a tényállás hiányosságaira utalt. Kifogásolta, hogy a sértettek nem lettek egyértelműen megjelölve, a tényállásban megkívánt fenyegetést a sértettek nem észlelték, ha észlelték volna, akkor sem vették volna azt komolyan, és mivel a jogtalan haszonszerzési célzat is hiányzik, e cselekmény is legfeljebb garázdasággá lett volna értékelhető.

A Legfőbb Ügyészség BF.1566/2015. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta és a támadott határozat Sz. T. terhelt tekintetében történő hatályában fenntartását indítványozta.

Az átiratban foglaltak szerint törvényben kizártak a felülvizsgálati indítványnak a jogerős határozat felülvizsgálati

eljárásban kötelezően irányadó megállapításait vitató kifogások és az abban nem szereplő tényekre hivatkozások. A terhelt cselekményeinek közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetékénti és társtettesként elkövetett zsarolás büntetékénti kísérletekénti minősítése a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló, miként a terhelt cselekményei elkövetéskor hatályos Btk. szerinti elbírálása is megfelel a Btk. 2. §-ában írtaknak.

A Kúria Sz. T. II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el, a Be. 424. § (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban írt okokból, továbbá a hivatalból vizsgálandó Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértések szempontjából.

Felülbírálata körében a Kúria az utóbbi jelzett körbe eső eljárási szabálysértést nem észlelt, ugyanakkor a terhelt felülvizsgálati indítványában írtakat - teljes mértékben megegyezően a Legfőbb Ügyészség átiratában adott részletes jogi okfejtéssel - részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

A terhelt felülvizsgálati indítványa jogszabályi alapjaként a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira is hivatkozott, azonban a jogerős határozattal szemben három pontban csoportosított kifogásai a bűnösség megállapítását egyik esetben sem vitatták, kizárólag eltérő minősítés megállapítására és a kiszabott büntetése enyhítésére irányultak, ezért a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szempontjából voltak elbírálандók. E törvényhely értelmében van helye ugyanis felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, ha a terhelt bűncselekményének törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A terhelt első kifogása a Btk. 2. §-ában írtak szempontjából vizsgálandó. A cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályos Btk. 2. §-ában foglaltak értelmében is a bűncselekményt az elkövetése idején hatályos Btk. rendelkezései szerint kell elbírálni, az új büntető törvény rendelkezései kizárólag abban az esetben alkalmazandók, ha azok a terhelt cselekményei enyhébb elbírálására nyújtanak alapot.

Felülvizsgálati indítványából kitűnően azt a terhelt sem vitatta, hogy az új Btk. rendelkezései kizárólag a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetén kívüli egyéb cselekményei esetében nyújtanak lehetőséget enyhébb elbírálásra, és ennek vizsgálata elmaradását kifogásolta. A Btk. 2. §-ában írtak azonban nem adnak lehetőséget a két törvény együttes alkalmazására. Az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabályozás elkülönülten és

önmagában valamennyi felrótt cselekmény vonatkozásában alkalmazásra kerül, és e mérlegelés eredményeként valamennyi cselekményre vagy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos törvény rendelkezései alkalmazandók. Mivel e mérlegeléskor meghatározó jelentősége szabadságvesztés alkalmazása esetén a kiszabható büntetési tételkeretnek van, a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette esetében a 2012. évi C. törvény - a hatályos Btk. - 310. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, 1 évtől 5 évig terjedő büntetési tételkeretnek [az 1978. évi 230. § (1) bekezdésében írt 3 évig terjedő szabadságvesztéssel szemben] meghatározó jelentősége van.

A kifejtettekből következően a jogerős határozatban törvényesen került alkalmazásra a terhelt cselekményei elkövetésekor hatályos Btk., ekként a terheltnek ezt sérelmező kifogása alaptalan.

A terhelt cselekménye közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettekénti minősítését az elsőfokú ítélet azon megállapítására hivatkozással vitatta, hogy a kiérkező polgárőrök a kiérkezésüket követően a rendőrség értesítését megelőzően, látva hogy a terheltek magatartásukon nem változtatnak, „nem intézkedtek”. Emiatt álláspontja szerint e bűncselekmény megállapítása fel sem merülhet.

A terhelt hivatkozása alaptalan. Helytállón hívta fel átiratában a Legfőbb Ügyészség az elkövetéskor hatályos polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvény 4. §-át, mely szerint a polgárőr tevékenysége során jogosult a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni, illetve a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt visszatartani. Köteles azonban az elfogott személyt haladéktalanul a büntetőeljárásról szóló törvény szerint eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, ha erre nincs módja, e szervet nyomban értesíteni.

Az irányadó tényállásban foglaltak szerint az egyik sértett a fenyegetőző terheltek fellépésétől tartva kérte telefonon a polgárőrök segítségét. A helyszínre kiérkező polgárőrök közölték, hogy milyen minőségben érkeztek, ennek ellenére a terheltek folytatták erőszakosan követelőző magatartásukat. A polgárőrök észlelték, hogy fellépésük eredményre nem vezet, ezért kértek rendőri segítséget, ekkénti ténykedésük pedig a polgárőrségről szóló törvény ismertetett rendelkezésével összhangban álló. A polgárőrök, mint közfeladatot ellátó személyek kiérkezésük és minőségük közlése pillanatától mindvégig a törvényi keretek közt jártak el, Sz. T. II. rendű terhelt eközbeni szidalmazása, fenyegetése (leszúrás, nyakelvágás) a Btk. 229. § (1) bekezdésében írt jogszerű eljárásban fenyegetéssel akadályozást maradéktalanul megvalósítja, ekként cselekményének minősítése törvényes.

A zsarolás bűncselekménye vonatkozásában a terhelt saját megfogalmazása és szóhasználata szerint is az ítélet megállapításai megalapozatlanságát hangsúlyozta és ehhez kapcsolódóan vonta kétségbe cselekménye minősítését. Az arra történő hivatkozás, hogy a sértettek egyértelmű rögzítésére nincs lehetőség, illetve a jogtalan haszonszerzési célzat hiányzik, a megállapított tényállásban rögzítettek támadását jelenti. Márpedig a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltakból következően a jogerős ítéletben megállapított tényállás az irányadó, az abban rögzítettek kétségbe nem vonhatók. A terhelt e körbeni hivatkozása ezért a törvényben kizárt, érdemi felülvizsgálatot nem eredményezhet.

A Kúria a kifejtettek alapján Sz. T. II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt és a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. február 17.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, dr. Tuba István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
Bné